

2019

VÝROČNÍ ZPRÁVA

AKADEMICKÉ KNIHOVNY

JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Obsah

Úvodní slovo ředitelky	3
Základní údaje	4
Přehled	4
Vznik knihovny	4
Členství AK JU v organizacích.....	5
Knihovní rada	5
Interní struktura knihovny.....	6
Zdroje	7
Klasické zdroje	7
Akvizice a stav knihovního fondu	7
Zpracování knihovního fondu	9
Kvalifikační práce	9
Fond DAAD	9
Tištěná periodika	10
E-zdroje	10
Elektronické knihy	10
Elektronická knihovna časopisů (EZB)	10
Odborné databáze (EIZ)	11
Citace PRO	13
E-knihovna	14
Služby a činnost	15
Uživatelé a návštěvnost	15
Výpůjční služby	15
Počet výpůjček	15
Samoobslužné výpůjčky a vracení	16
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)	16
Školení, výuka, odborné praxe	17
Ostatní služby	18
Různé.....	18
Revize deponátních knihoven	18
Revize prezenčního fondu	18
Internetové stránky a sociální sítě.....	19
Nové IT vybavení	19
Tematické výstavky knih	20
Knižní záložky	20
Noc s Andersenem.....	20
Noc vědců 2019 v knihovně	20
Open Access Week 2019.....	22
Expresní výpůjčky přes noc ve studovně Vltava	22
Knihovna tour 2019 pro nováčky.....	22
Týden vzdělávání dospělých.....	22
Srdce za knihu.....	22
Vzdělávání zaměstnanců	24
Kontakty	25

Úvodní slovo ředitelky

V roce 2019, který v této zprávě bilancujeme, Akademická knihovna JU (dále také „AK JU“) úspěšně plnila úkoly, které vyplývají z jejího základního poslání. Toto poslání knihovna tradičně naplňuje činnostmi, která spočívá v budování a zpřístupňování klasického i elektronického fondu a v poskytování informačních služeb. Ke klíčovým patří informační zabezpečení studia a vědecké a výzkumné činnosti na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (dále jen „JU“). Aktivně sledujeme potřeby našich uživatelů a pružně je promítáme do našich služeb. Jestli se nám daří zlepšovat naše služby, pak je to zásluhou všech zaměstnanců knihovny.

Jednotlivé kapitoly výroční zprávy informují o klasických fondech AK JU, podrobně se zabývají informačními zdroji AK JU, jejich dostupností a využitím. Výroční zpráva dále informuje o uživateli a službách, které jsou jim poskytovány.

Rok 2019 byl pro Akademickou knihovnu JU úspěšný v množství vzdělávacích aktivit a podařilo se nám pokračovat i v pořízování nových technologií. Do knihovny přišlo 129 862 návštěvníků. V roce 2019 uspořádala knihovna 107 akcí – školení, přednášek, exkurzí a vzdělávacích akcí pro studenty, zaměstnance i veřejnost. V roce 2019 se pracovníci dále vzdělávali a také aktivně reprezentovali knihovnu na konferenci Bibliotheca Academica.

V průběhu celého roku knihovna realizovala několik tematických výstav knih a propagovala služby na sociálních sítích. Již druhým rokem se konala dobročinná sbírka Srdce za knihu. K zajímavým projektům patřila Noc vědců. V březnu se knihovna také poprvé zapojila do akce Noc s Andersenem. Na konci roku byl zahájen provoz nového samoobslužného zařízení na půjčování a vracení dokumentů, tzv. SelfChecku.

Ing. Helena Vorlová
ředitelka knihovny

Základní údaje

Přehled

Adresa	Branišovská 1646/31b, 370 05 České Budějovice
IČO	60076658
Sigla	CBD007
Registrační číslo MK	6415
URL	http://www.lib.jcu.cz
Plocha knihovny	5 473 m ²
Plocha skladů	589 m ²
Plocha studoven a volného výběru	3 098 m ²
Plocha kanceláří	304 m ²
Počet studijních míst	565
Počet samoobslužných míst	2

Vznik knihovny

Akademická knihovna Jihočeské univerzity (dále jen AK JU) vznikla v roce 2010 sloučením knihovnických fondů bývalých knihoven Pedagogické, Přírodovědecké, Zdravotně sociální a Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity. V roce 2012 byl připojen fond knihovny Fakulty rybářství a ochrany vod. Při zajišťování knihovnických služeb AK JU spolupracuje s Knihovnou biologických pracovišť AV ČR (dále jen „KBP“). Udržování a financování fondů KBP vyplývá ze Smlouvy o spolupráci při zajišťování knihovnických služeb¹. V budově AK JU se také nachází Rakouská knihovna, která je jednou z osmi Rakouských knihoven v České republice. Rakouské knihovny zřizuje a podporuje rakouské Ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti po dohodě s příslušnou institucí české strany. Součástí AK JU je navíc Studovna DAAD (Německá akademická výměnná služba), Švýcarská a Americká knihovna.

AK JU je moderně vybavené celouniverzitní pracoviště, jehož součástí jsou detašovaná pracoviště (pobočka FROV, studovny a deponátní knihovny). V uplynulém roce, kromě plnění úkolů, které souvisejí s hlavním posláním knihovny, řešila AK i řadu dalších odborných zadání.

¹ <http://www.lib.jcu.cz/media-library/ak-smlouva-ju-bc-avcr.pdf>

AK JU poskytuje služby studentům a pedagogům ze všech součástí JU, vědeckým pracovníkům BC AVČR v Českých Budějovicích i zájemcům z řad veřejnosti.

Členství AK JU v organizacích

- The International Association of Aquatic and Marine Science Libraries and Information Centres
- Asociace vysokoškolských knihoven (AKVŠ)
- Odborná komise pro informační vzdělávání a informační gramotnost na vysokých školách pod AKVŠ (Komise IVIG)
- Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP)

Knihovní rada

Knihovní rada AK JU (dále jen KR) byla jako dozorový orgán ustavena v roce 2018. Jde o poradní orgán rektora JU pro oblast informačních zdrojů spravovaných AK JU. KR se především vyjadřuje ke koncepci jednotlivých klíčových činností AK JU, ke globálním principům přidělování finančních prostředků pro doplňování knihovních a jiných informačních fondů AK JU, k návrhům pro zlepšení činnosti AK JU a k návrhům Knihovního a Organizačního řádku AK JU.

Stálými členy KR jsou:

- Pověřený prorektor
- Ředitel AK JU

Další členy KR jmenuje a odvolává:

- Děkan fakulty z řad pedagogických a vědeckých pracovníků fakulty
- Ředitel AK JU
- Předseda Akademického senátu JU z řad studentské komory AS JU
- Ředitel Biologického centra AV ČR

Složení KR k 31. 12. 2019:

Předseda: prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., prorektor pro vědu a výzkum

Členové:

→ doc. Ing. Kamil Pícha, Ph.D. (EF)	→ Ing. Jaromír Kadlec, Ph.D. (ZF)
→ Mgr. Kateřina Drsková, Ph.D. (FF)	→ Mgr. Vlastimila Ptáčnicková, Ph.D. (ZSF)
→ Ing. Antonín Kouba, Ph.D. (FROV)	→ Ing. Helena Vorlová (AK JU)
→ PhDr. Ivana Šimková, Ph.D. (PF)	→ Mgr. Jana Kubíková (AK JU)
→ Ing. Rudolf Vohnout, Ph.D. (PřF)	→ RNDr. Petr Švácha, CSc. (BC AV)
→ Mgr. Martin Dvořák (student)	→ PhDr. Irena Treybalová (BC AV)
→ Ing. Eva Křížková (TF)	

Interní struktura knihovny

AK JU je rozdělena na centrální pracoviště umístěné v kampusu JU a detašovaná pracoviště (pobočky a studovny). V roce 2019 došlo k přejmenování všech oddělení AK JU na útvary v souladu s terminologií rektorátu JU:

- Útvar správy knihovního systému a IT
- Útvar informačních služeb a podpory studia
- Útvar doplňování a zpracování fondu
- Útvar výpůjčních služeb a ochrany fondu
- Pobočka FROV
- Sekretariát ředitelky AK JU
- Prodejna skript

Zdroje

Klasické zdroje

Akvizice a stav knihovního fondu

Akvizice fondu AK JU probíhá v úzké součinnosti s pedagogy a vědeckými pracovníky. AK JU se dlouhodobě zaměřuje na rozšiřování knihovního fondu a také na jeho aktualizaci. Z finančních prostředků AK JU jsou pořizovány informační zdroje určené celé univerzitě, zejména tedy multioborové zdroje. Oborově zaměřené informační zdroje, studijní literatura, doporučená literatura k předmětům konkrétní fakulty, katedry nebo ústavu jsou pořizovány z prostředků jednotlivých fakult, kateder a ústavů. V menší míře jsou z rozpočtu AK JU dofinancovány nákupy studijní a časopisecké literatury, která je umístěna v AK JU.

Knihovní jednotkou v rámci knihovního fondu je každý svazek knihy, vázaný nebo do desek vložený komplet celého ročníku, příp. několika vydání periodik, samostatné mapy, grafické listy, rukopisy, audiovizuální záznamy atd., jemuž bylo přiděleno přírůstkové číslo.

AK JU využívá pro evidenci nákupů publikací modul Akvizice v knihovním systému Aleph, který poskytuje přehled o objednaných publikacích a vynaložených finančních prostředcích.

V rámci zkvalitnění služeb uživatelům byla do knihovního fondu AK v roce 2019 zakoupena řada odborných publikací z nejrůznějších oborů. Také byly doplněny další výtisky studijní literatury a publikací zakoupených pro pracovníky jednotlivých fakult. Knihy byly vybrány mimo jiné i na základě prověrky frekvence výpůjček a rezervací čtenářů. Uživatelé knihovny také mají možnost podat návrh na zakoupení publikací do knihovního fondu, a to prostřednictvím formuláře na internetových stránkách AK JU (https://lib.jcu.cz/nase-sluzby/navrh-na-zakoupeni-publikace-1/fg_base_view_p3).

Statistické údaje o knihovním fondu AK JU:

Akademická knihovna	2017	2018	2019
Přírůstek fondu	6 218	7 344	6 711
Vyřazené jednotky	-	433	620
Knihovní fond celkem	358 025	364 936	371 027
Pošt svazků ve volném výběru	-	182 882	186 453

Knihovna BC AVČR	2017	2018	2019
Přírůstek fondu za rok	10 390	4 361	321
Vyřazené jednotky	-	211	54
Knihovní fond celkem	60 553	64 703	64 970
Počet svazků ve volném výběru	-	21 990	22 176

Rakouská knihovna	2017	2018	2019
Přírůstek fondu za rok	103	126	100
Vyřazené jednotky	-	1	0
Knihovní fond celkem	7 291	7 416	7 516

Zpracování knihovního fondu

Všechny publikace získané do fondu AK JU byly zpracovány formou jmenné a věcné katalogizace v knihovním systému Aleph a prostřednictvím vytvořených záznamů do knihovního katalogu zpřístupněny pro online vyhledávání uživatelů AK JU.

V rámci zpracování knihovního fondu AK JU spolupracujeme na vytváření Souborného katalogu ČR a vytváření souboru jmenných autorit Národní knihovny ČR.

V roce 2019 proběhlo kromě zařazení téměř 7 000 svazků zpracování 180 svazků knih pro katedru botaniky Přírodovědecké fakulty – nakoupeno z prostředků fakulty spolu s rozsáhlou separátovou knihovnou. Tyto svazky zůstanou trvale uloženy na Přírodovědecké fakultě.

Důležitou součástí přírůstku knihovního fondu jsou dary od pracovníků a fakult JU, případně dalších osob a institucí. V roce 2019 AK JU obdržela a zpracovala tyto větší dary:

- 47 svazků indické reprezentativní literatury věnované Velvyslanectvím Indické republiky v ČR
- 222 svazků od prof. Petráně
- 56 svazků od prof. Bůžka
- 124 svazků od Mgr. Látala
- 22 svazků ze švýcarské knižní produkce
- 13 svazků literatury s regionálním zaměřením od Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Její Excellence paní Narinder Chauhan, velvyslankyně Indické republiky, navštívila 5. června naši univerzitu. Při této příležitosti nám věnovala 50 krásných knih. Nyní si tyto knížky můžete prohlédnout a dokonce zapůjčit v prvním patře AK, kde je jejich výběr vystaven. Nebojte, knihy nejsou v hindštině. A navíc naprostou většinu z nich stojí za to prolistovat dokonce i bez porozumění textu. Jsou totiž plné nádherných fotografií.

Kvalifikační práce

Od roku 2019 jsou kvalifikační práce pořizovány pouze v digitální podobě. I tato digitální podoba je nadále standardně zařazována do fondu AK JU podle údajů v systému STAG. Podkladem pro zpracování jsou seznamy absolventů zasílané fakultami JU. Plné texty takto zařazených prací jsou dostupné prostřednictvím online katalogu AK JU.

Fond DAAD

Aby se zlepšila dohledatelnost knih ve fondu DAAD (tzv. Německá knihovna), došlo k přesignování publikací v tomto fondu.

Tištěná periodika

V roce 2019 pokračovala retrokonverze periodik z fondu Biologického centra Akademie věd České republiky. Dále došlo ke zpracování německých periodik v rámci daru od katedry germanistiky Pedagogické fakulty. Byla také provedena revize všech tištěných periodik v časopiseckých studovnách AK JU. AK JU v roce 2019 odebírala **celkem 423**, zejména vědeckých, periodik.

E-zdroje

Elektronické knihy

Obliba elektronických knih pomalu stoupá. AK JU proto jejich fond každoročně rozšiřuje. Ke konci roku 2019 měl seznam e-knih dostupných prostřednictvím katalogu AK JU **více než 1300 položek**. Další tisíce e-knih jsou přístupné prostřednictvím dalších smluvních poskytovatelů.

Rozdělení e-knih dle poskytovatele:

- CAB eBooks – poskytovatel zahraničních e-knih
- ProQuest Ebook Central - (dříve Ebrary) poskytovatel českých a zahraničních e-knih
- EBSCO eBooks - poskytovatel zahraničních e-knih
- Flexibooks - poskytovatel českých e-knih (výpůjčky na 31 dnů)

Současně pokračoval v roce 2019 projekt národního konsorcia CzechElib, jehož je JU členem, který zpřístupňoval téměř 15 tisíc e-knih od významných světových vydavatelů odborné a vědecké literatury – Elsevier, Springer, Taylor & Francis a Wiley. Do celé kolekce v průběhu roku 2019 byly vybrány nejvyužívanější tituly a do trvalého vlastnictví bylo zakoupeno cca 1 800 titulů. Tituly vydavatele Springer jsou všechny dostupné během celého trvání konsorcia v projektu CzechElib.

Stejně jako v případě ostatních elektronických informačních zdrojů i zde platí, že plné texty jsou dostupné pouze z IP adres JU. Zaměstnanci a studenti JU se mohou k databázím e-knih připojit i z počítačů mimo JU pomocí tzv. vzdáleného přístupu.

Elektronická knihovna časopisů (EZB)

EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek) je projektem Univerzitní knihovny v Regensburgu. V současné době je do projektu zapojeno více než 600 institucí. Elektronická knihovna časopisů usnadňuje používání odborných časopisů na internetu. Nabízí snadné, strukturované a jednotné rozhraní pro přístup k online článkům s plným textem.

EZB zahrnuje více než 100 tisíc titulů ze všech oblastí výzkumu, z toho 22 tisíc je k dispozici pouze na internetu. Díky agregátorům je zpřístupněno dalších téměř 120 tisíc časopisů. Více než 65 tisíc časopisů je zde k dispozici zcela zdarma každému. Stejně jako u většiny ostatních elektronických zdrojů je přístup umožněn studentům a pedagogům JU prostřednictvím vzdáleného přístupu

Odborné databáze (EIZ)

V oblasti zajištění elektronických informačních zdrojů (dále jen EIZ) byla zásadní pokračující spolupráce s Národní technickou knihovnou při centralizovaném zadávání zakázek. Předmětem spolupráce bylo pořízení multioborových a oborových zdrojů v rámci konsorcia CzechELib. V rámci tohoto konsorcia byl pro rok 2019 zajištěn přístup ke zdrojům Literature Online, ATLA religion database with ATLA serials, JSTOR Arts and Sciences I – IV, Oxford Journals Online STM, ScienceDirect, SpringerLink Journals, Wiley Online Library Journals.

Pokračoval přístup k citačním databázím, které jsou důležité zejména pro vědeckou práci a hodnocení jejich výsledků. Jednalo se o služby Web of Science a Scopus. Opět se jedná o konsorciální přístup s 70% dotací. JU pokračovala v přístupu k analytickému nástroji InCites, který je určen k vytváření bibliometrických analýz nad daty databáze Web of Science.

Další EIZ byly zpřístupněny v rámci udržitelnosti projektu OP VaVpl. Jednalo se o produkty BioOne 1 a 2, Oxford Journals Archive Science, Academic Search Complete, CAB eBooks, CABI Compendia, CABI Ref works, CAB Abstracts Plus Collection a ProQuest STM Package. Udržitelnost tohoto projektu skončila 31. 12. 2019. Téměř všechny monitorovací indikátory využívání EIZ v rámci projektu OP VaVpl byly úspěšně splněny (viz následující tabulka).

Projekty VaVPI	Databáze	Indikátor	2019	Plánované plnění indikátorů
NATURA (JU)	BioOne 1 a 2	Plné texty	1 634	1 900
VIZ	Oxford Journals Archive Science	Plné texty	3 511	1 200
SCI-INFO	Academic Search Complete	Plné texty	5 693	2 425
	CEEAS	Plné texty	1 003	100
	EBSCO eBooks	Plné texty	97	trvalý nákup
MERELI	CABI Compendia	Plné texty	606	864
	CABI Ref works	Plné texty	125	200
	CAB eBooks	Plné texty	1 088	630
	CAB Abstract Plus Collection	Abstrakty	8 463	8 159
STMFull	ProQuest STM Package	Plné texty	5 351	4 100

Uživatelé AK mohli využívat také nekonsorciální oborové zdroje a další nástroje k EIZ. Měli zajištěn například přístup k českým i zahraničním knihám na platformě ProQuest Ebook Central, k právnické databázi ASPI, k elektronické knihovně časopisů EZB, metavyhledávači Ebsco Discovery Service nebo citačnímu manažeru CitacePro.

Význam EIZ neustále stoupá, což dokazují statistiky návštěvnosti a vyhledávání v EIZ. V roce 2019 uživatelé AK JU zadali **více než jeden milion vyhledávacích dotazů**.

U licencovaných databází jsou práva k přístupu označena zkratkou fakulty, ústavu nebo součástí JU, které si zaplatily předplatné. V roce 2019 pokračovala realizace projektu národního centra pro pořizování, správu a využívání elektronických informačních zdrojů (CzechELib), jehož je Jihočeská univerzita účastníkem. Vstupem do tohoto projektu bylo pro potřeby výuky a výzkumu na Jihočeské univerzitě zajištěno pokračování přístupu k nejvýznamnějším informačním zdrojům z oblasti přírodních i humanitních oborů pro období 2018–2022.

Všechny informační zdroje, ke kterým JU získává přístup, pracovníci AK JU propagují na webových stránkách AK JU a sociálních sítích. Nedílnou součástí propagace jsou kurzy informačního vzdělávání pro studenty a zaměstnance JU.

Citace PRO

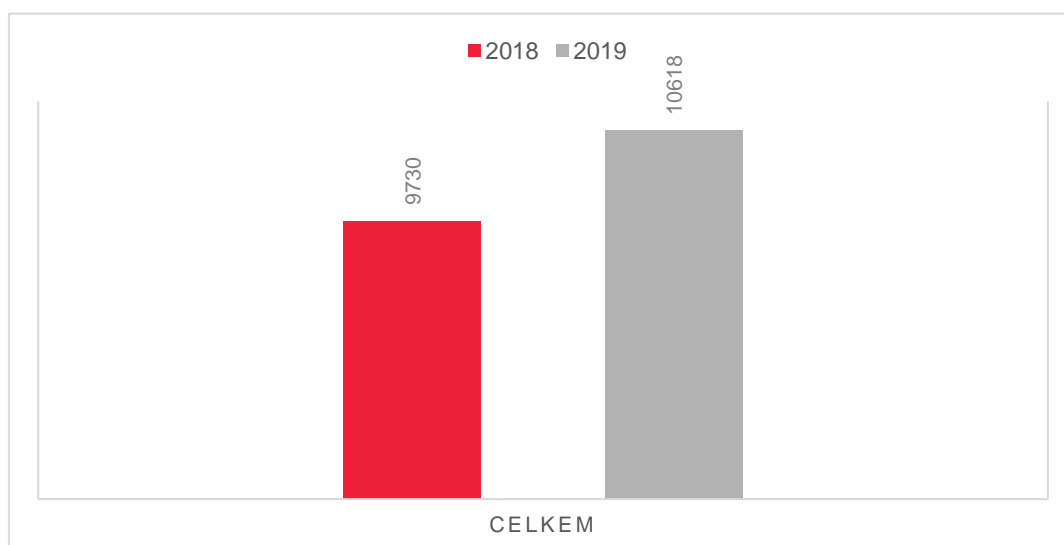
Jedním ze zásadních aspektů studia na VŠ, stejně jako vědecké a pedagogické činnosti, je zvládnutí pravidel citování. Při přípravě vědecké nebo studijní práce je nezbytné dodržovat autorská práva a citační etiku. Správné citování navíc poskytuje čtenářům zdroje pro další studium dané problematiky, prokazuje autorovu orientaci v problematice a v neposlední řadě slouží k ověření tezí.

Vzhledem k tomu, že existuje mnoho norem a stylů pro citování, a každý z nich má velice specifická pravidla, zakoupila AK JU licenci citačního manažera Citace PRO, který je pro všechny studenty a zaměstnance JU dostupný na www.citacepro.com. Uživatelé se přihlašují pomocí stejných údajů jako do systému STAG.

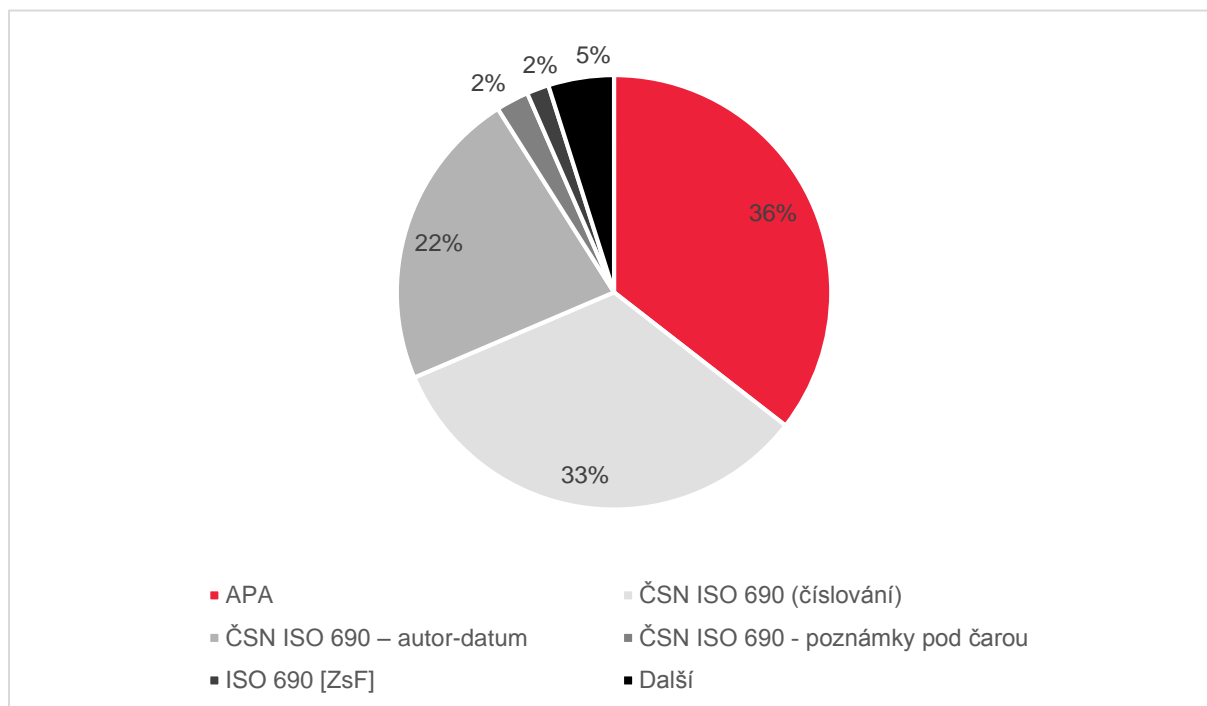
Tento manažer umožňuje export citací do nejčastěji používaných citačních stylů (např. ČSN ISO 690, Chicago, Harvard, MLA, IEEE, CSE atd.), přímé propojení s MS Word, generování citací na základě ISBN čísla, správu historie generovaných citací a mnoho dalších funkcí, které zjednodušují práci s používanými zdroji. Jednou ze zásadních funkcí je jeho propojení s online katalogem AK JU. Uživatelé AK JU díky tomu vidí u každého záznamu v online katalogu jeho bibliografický záznam. To samé platí pro metavyhledávač EBSCO Discovery Service.

V roce 2019 navíc AK JU zajistila integraci citační normy, kterou pro své účely využívá Zdravotně sociální fakulta. Toto opatření vedlo k zefektivnění práce s citačním manažerem pro zaměstnance a studenty ZSF JU.

Počet přístupů do CitacePRO:

Nejpoužívanější citační styly v CitacePRO za rok 2019:

E-knihovna

V červnu roku 2018 převzala AK JU do správy nový univerzitní projekt eKnihovna, který je vyvíjen ve spolupráci se společností CodeCreator. Jde o internetovou platformu umožňující publikaci vlastních e-knih, tedy elektronických publikací vydávaných prostřednictvím Episteme (Společná edice Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a nakladatelství Academia) a jednotlivých pracovišť JU.

V eKnihovně, která je dostupná na internetové adrese <https://jcu.publi.cz/>, jsou zveřejněny publikace ve formátu PDF, ccPDF nebo v profesionálním plně responsivním formátu HTML5 umožňujícím vkládání interaktivních prvků (např. testy, audio, video). Samozřejmostí je také možnost nastavení autorské ochrany před kopírováním a volným šířením publikací nebo nastavení omezení okruhu čtenářů podle studijních programů JU.

Nespornou výhodou eKnihovny je její kompatibilita s operačními systémy Windows, Android a IOS. Pro tyto účely byla vytvořena také mobilní aplikace, která je zdarma ke stažení v obchodech Google Play a App Store pod názvem eKnihovna JU. Do konce roku 2019 bylo v E-knihovně zveřejněno 39 publikací od autorů z řad pedagogických a vědeckých pracovníků JU, zatímco v roce 2018 bylo k dispozici pouze 17 elektronických skript. V loňském roce si některou z publikací zobrazilo nebo stáhlo celkem 2 405 uživatelů, což je meziroční nárůst o 47 %.

Služby a činnost

Uživatelé a návštěvnost

Akademická knihovna	2017	2018	2019
Počet uživatelů	12 753	12 512	12 144

Návštěvnost knihovny je zjišťována pomocí turniketů s evidencí návštěvníků. V roce 2019 knihovnu navštívilo **129 862 čtenářů**. Do tohoto počtu nejsou zahrnuty osoby, které navštívili pouze vestibul AK JU, akademický klub, prodejnu skript, kavárnu, nebo studenti a návštěvníci, kteří se zúčastnili exkurzí. Součástí statistiky nejsou ani čtenáři, kteří navštívili některou z poboček AK (studovna Vltava, studovna Dukelská, knihovna FROV). Knihovna byla v roce 2019 v provozu **277 dní**. Průměrná denní návštěvnost tak byla 468 čtenářů.

Akademická knihovna	2019	Dnů provozu	Průměrný denní počet návštěv
Návštěvnost	129 862	277	468

Výpůjční služby

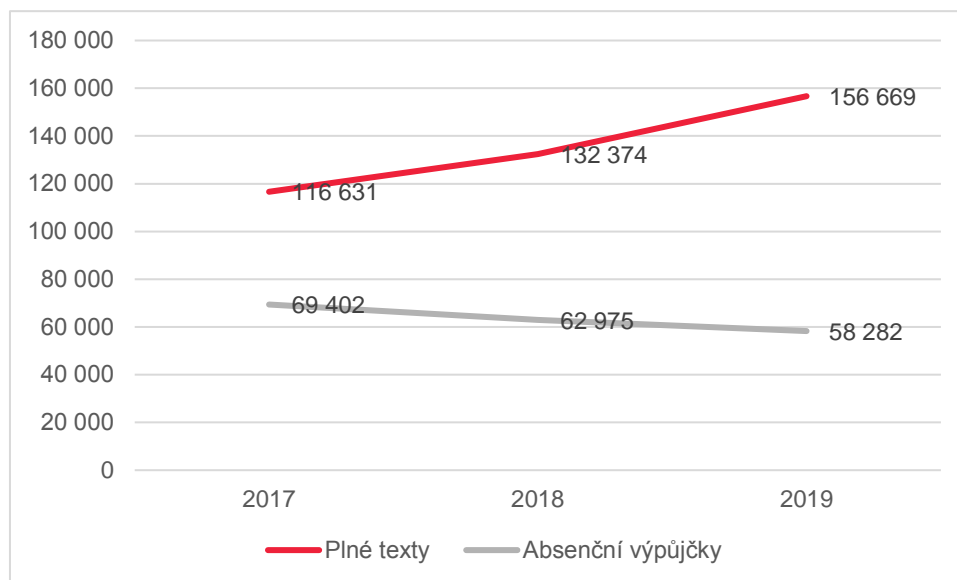
Počet výpůjček

AK JU eviduje všechna knihovnou registrovaná a evidovaná absenční půjčení knihovních jednotek (mimo knihovnu) včetně prolongací (prodloužení výpůjčky). Výpůjčkou se rozumí půjčení jedné knihovní jednotky jednomu čtenáři. Do výpůjček se nezapočítává půjčování dokumentů pouze do studovny, tzv. prezenční výpůjčka.

Akademická knihovna	2018	2019
Počet prvních výpůjček	62 975	58 282
Počet prodloužení	80 429	71 758
Počet absenčních výpůjček celkem	143 404	130 040

Ve výše uvedeném počtu výpůjček nejsou uvedeny absenční výpůjčky realizované v Knihovně J. P. Ondoka (Teologická fakulta).

Porovnání vývoje počtu prvních absenčních výpůjček a počtu zobrazených plných textů v databázích pořizovaných prostřednictvím konsorcia CzechElib (nejde tedy o všechny EIZ):

Samoobslužné výpůjčky a vrácení

AK JU v roce 2019 pořídila nový přístroj pro samoobslužné půjčování/vracení. K jeho instalaci však došlo až počátkem roku 2020. AK JU tak disponuje dvěma přístroji pro samoobslužné půjčování/vracení. Každý je umístěn v jednom patru budovy AK a je přístupný v provozní době knihovny. AK JU dále disponuje zařízením pro samoobslužné vrácení knih, které je přístupné non-stop z boku budovy AK. V roce 2019 bylo pomocí těchto zařízení realizováno **12 757 výpůjček** a **4 912 vrácení**.

Meziknihovní výpůjční služba (MVS)

Akademická knihovna v roce 2019 pro své čtenáře realizovala **505 požadavků** na vypůjčení knih z jiných knihoven z České republiky i ze zahraničí a zajistila **256 kopií** článků z časopisů a kapitol knih.

Naopak partnerským knihovnám v České republice i v zahraničí, většinou ze Slovenska jsme z našeho fondu zapůjčili **277 knih** a zhotovili **161 kopií** dokumentů.

Tato služba je pro studenty, pedagogy, zaměstnance JU a AV ČR bezplatná. Veřejnost hradí 70 Kč. Zažádat o službu MVS je možné po přihlášení do konta čtenáře prostřednictvím formuláře v online katalogu AK JU.

Porovnání vyřízených žádostí o MVS za rok 2019:

Příchozí knihy	Příchozí kopie dokumentů	Odchozí knihy	Odchozí kopie dokumentů
505	256	277	161

Školení, výuka, odborné praxe

Oddělení informačního vzdělávání Akademické knihovny JU v roce 2019 uspořádalo 76 kurzů a přednášek. To v porovnání s rokem 2018, kdy proběhlo 40 těchto školení a přednášek, představuje meziroční nárůst téměř o 50 %. Přednášek oddělení informačního vzdělávání se zúčastnilo celkem 1 231 studentů JU, tedy o 425 studentů více než v roce předchozím. Kromě toho se v Akademické knihovně JU stejně jako v roce 2018 uskutečnilo 14 exkurzí, kterých se zúčastnilo 427 návštěvníků, v porovnání s rokem 2018 o 51 méně. Uvedené statistiky potvrzují dlouhodobě rostoucí počet přednášek a cvičení zaměřených na elektronické informační zdroje, které hrají stále větší roli ve studiu na vysokých školách, na rešeršní činnost a na citační etiku, jejíž znalost je klíčová zejména při přípravě vysokoškolských kvalifikačních prací.

Kromě výše uvedeného proběhly ve studovně Dukelská pod vedením Mgr. Čedíkové 4 přednášky pro celkem 110 studentů Pedagogické fakulty. Tyto přednášky byly zaměřeny na seznámení se službami AK s důrazem na služby poskytované studovnou v Dukelské ulici a vyhledávání tištěných i elektronických zdrojů poskytovaných AK JU

Statistika přednášek a exkurzí v roce 2019 pořádaných AK JU (včetně studovny Dukelská):

Školení a přednášky	Počet účastníků	Exkurze	Počet účastníků
80	1 341	14	478

Na základě smlouvy o spolupráci poskytovala AK JU v průběhu celého roku několika klientům centra ARPIDA možnost pravidelné pracovní aktivity s cílem podpořit zdokonalování základních pracovních návyků osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení.

Dále AK JU zajišťovala v roce 2019 třítydenní praxi pro studenta Střední školy knih v Brně a měsíční stáž pro studenta Vyšší odborné školy knihovnické v Brně. V neposlední řadě AK JU zajišťovala akreditovaný bakalářský seminář pro studenty prvního ročníku EF JU, jehož se zúčastnilo více než 200 studentů.

Ostatní služby

Součástí vybavení AK JU je také Klub Akademické knihovny. Jde o místnost vybavenou nejmodernější audiovizuální technikou, která slouží pro vzdělávací i kulturní akce organizované nejen knihovnou, ale všemi součástmi JU a partnerskými organizacemi.

Ve vestibulu AK JU se dále nachází prodejna skript, šatna, kavárna, automat SafeQ, který slouží k dobíjení kreditu na tisk a kopírování, a automat na prodej špuntů do uší. Kromě toho si lze v knihovně zdarma zapůjčit počítačovou myš, klávesnici a sluchátka.

Nezastupitelnou službou knihovny je kopírování a tisk. V AK JU se nachází celkem 7 multifunkčních samoobslužných barevných tiskáren Konica Minolta, které umožňují automaticky oboustranný tisk až do formátu A3 a oboustranné automatické skenování.

Různé

Revize deponátních knihoven

V roce 2018 AK JU dokončila přibližně dva roky trvající revizi zařazení knih z knihovního fondu do předmětových skupin (Konspektu). Byly přesunuty knihy do více odpovídajících skupin a jednotlivé skupiny byly nově, podrobněji profilovány. V některých případech došlo i k vytvoření nových třídniců. Tato revize také vedla k vytvoření nového, podrobnějšího plánu volného výběru. Na tuto činnost v roce 2019 navázala revize deponátních knihoven, tedy knihoven umístěných na jednotlivých fakultách, resp. katedrách. Tato revize bude probíhat i v roce 2020.

V roce 2019 se podařilo dokončit revizi následujících deponátních knihoven:

- 23. 9. PF, katedra biologie (pěstitelství)
- 24. 9. EF, katedra managementu
- 13. 11. PF, katedra anglistiky
- 18. 11. PF, katedra pedagogiky a psychologie
- 25. 11. EF, katedra matematiky
- 26. 11. EF, katedra obchodu

Revize prezenčního fondu

V roce 2019 oddělení výpůjčních služeb také provedlo revizi prezenčního fondu knihovny. Knihy, u kterých se podařilo získat novější vydání, nebo měla AK JU k dispozici nadbytek exemplářů určených k prezenčním výpůjčkám, byly přesunuty z prezenčního fondu k absenčním výpůjčkám.

Internetové stránky a sociální sítě

Oddělení IT začalo podrobněji sledovat statistiky návštěvnosti internetových stránek AK JU. V roce 2019 celkem 34 172 uživatelů stránek provedlo 99 286 návštěv internetových stránek AK JU. 89,42 % uživatelů pocházelo z České republiky. Zahraniční uživatelé nejčastěji překvapivě pocházeli z USA (5,89 %).

AK JU pro komunikaci se svými uživateli ve velké míře využívá také sociální síť Facebook. K 31. 12. 2019 dosáhl počet sledujících facebookového profilu AK JU čísla 2 391 a počet To se mi líbí stránky 2 446.

Nové IT vybavení

Oddělení IT v roce 2019 pořídila 8 nových PC stanic. Pokračovala tak obměna PC vybavení zahájená v roce 2018. Dále byla pořízena jedna multifunkční tiskárna pro účely sekretariátu AK JU. Jak bylo zmíněno výše, bylo pořízeno nové samoobslužné zařízení pro půjčování/vracení knih. V neposlední řadě proběhla výměna 3 switchů, tedy síťových přepínačů, které slouží k připojení zařízení do jedné sítě. Tyto nové switche umožňují stabilnější připojení všech zařízení v síti AK JU, vyšší rychlost přenosu dat a lepší zabezpečení.

Tematické výstavy knih

V roce 2019 AK JU pokračovala v tradici výstavek knih, které byly zavedeny v roce 2018. Knihy v každé výstavce spojuje vybrané aktuální téma a upozorňuje na něj upoutávka na stojanu. Výstavka se obměňuje přibližně po měsíci. Cílem je upozornit na knihy, které by naši uživatelé ve fondu třeba nehledali. V loňském roce byly realizovány výstavy na téma: knihy pro zahřátí, láska (Valentýn), zahrádka, poezie, indické knihy, podzim, Šumava, magie, čas Vánoc je časem pohádek

Knižní záložky

Také pokračovala distribuce tematických knižních záložek, které se vážou k určité události nebo ročnímu období. V roce 2019 jsme tedy realizovali záložky velikonoční, podzimní, vánoční a záložky spojené s dobročinnou sbírkou Srdce za knihu (viz níže).

Noc s Andersenem

29. března se uskutečnila již 19. Noc s Andersenem. 25 dětí zaměstnanců JU strávilo dobrodružnou noc v knihovně, která se nesla v duchu pohádek Hanse Christiana Andersena. Děti například doslova navrhovaly císařovy nové šaty, zúčastnily se bojové hry na motivy dalších Andersenových pohádek. Na jejím konci čekal na děti sladký poklad. Nechybělo ani předčítání pohádek před spaním.

Noc vědců 2019 v knihovně

Již podvanácté se uskutečnila největší akce, která popularizuje vědu, a to na rekordních 51 místech po celé ČR. V roce 2019 se poprvé zapojila v rámci JU také Akademická knihovna. Noc vědců 2019 s podtitulem ŠETRNĚ K PLANETĚ se uskutečnila v pátek 27. září. Veřejnosti se v tento den otevřely brány všech fakult a AK.

Pro děti byla připravena bohatá sada omalovánek. Součástí byly také malé omalovánky, které si děti mohly za pomoci knihovnic proměnit v originální placku. Pro ty, kteří rádi luští, byla nachystána křížovka s ekologickou tematikou. Za vylustění tajenky se děti dočkaly drobné odměny.

Děti se navíc formou zábavné hry CO KAM PATŘÍ, aneb pomáhej Zemi, dozvěděly, jak správně třídit odpad a jaký to má význam pro zdraví přírody i nás.

Součástí Noci vědců bylo v AK JU autorské čtení z knihy Davida Jana Žáka Zmizení Edwina Lindy a z pokračování Tajemství Žeberova odkazu.

Open Access Week 2019

Ve dnech 21. až 27. října 2019 proběhla mezinárodní propagační akce na podporu otevřeného přístupu k výsledkům vědeckého výzkumu. Tématem letošního ročníku je Open for Whom? Equity in Open Knowledge.

V rámci Týdne otevřeného přístupu (Open Access Week) jsme uživatele AK JU pozvali na bezplatný online seminář Charlesworth Group, který je seznámil s tím, jak připravit odborný článek s přihlédnutím na jeho publikování v OA časopise.

Expresní vypůjčky přes noc ve studovně Vltava

Ve studovně AK Vltava (Uran) je možné od 1. října 2019 si vypůjčit vybrané publikace z prezenčního fondu studovny přes noc. Knihu si vyzvednete ve večerních hodinách a vrátíte následující den ráno. Více informací u knihovnic ve studovně Vltava.

Knihovna tour 2019 pro nováčky

Studenti především 1. ročníků JU byli v říjnu pozváni na prohlídku Akademické knihovny. Ve 20 minutách získali informace o službách knihovny, o jejím vybavení i o vychytávkách, které jim pomůžou využívat knihovnu naplno.

Týden vzdělávání dospělých

V týdnu od 21. října proběhl celostátní projekt Týden vzdělávání dospělých. V rámci exkurzí AK JU se zájemci mohli seznámit se vším, co Akademická knihovna nabízí svým uživatelům a dokonce se mohli podívat i do míst běžně nepřístupných.

Srdce za knihu

Ve dnech 18. 11. až 21. 12. 2018 AK JU uspořádala druhý ročník dobročinné sbírky Srdce za knihu. Od 18. listopadu mohl každý přinést použité knihy do AK JU a darovat je pro dobrou věc. Ve stejný den byl také zahájen jejich prodej, a to za symbolickou cenu 50 Kč. Celý výtěžek sbírky byl věnován dětem a mladistvým s tělesným postižením, seniorům a opuštěným zvířatům, konkrétně centru ARPIDA, Alzheimercentru České Budějovice a Útulku pro opuštěná a handicapovaná zvířata České Budějovice. Každý, kdo daroval nebo zakoupil knihy, si jako poděkování mohl odnést knižní záložku s jedním z 12 malovaných motivů.

Vzdělávání zaměstnanců

S cílem soustavného zkvalitňování služeb Akademické knihovny a zvyšování kvalifikace, se naši zaměstnanci každoročně zúčastňují řady konferencí, školení a kurzů. V roce 2019 to byly následující:

→ 28. 2. 2019	Č. Budějovice	Školení databáze Web of Science
→ 6. 3. 2019	Č. Budějovice	Seminář o projektech na podporu čtenářství
→ 6. 3. 2019	Č. Budějovice	Valná hromada jihočeské organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP)
→ 24. 4. 2019	Praha	Setkání uživatelů konsorcia CzechElib
→ 9.–10. 5. 2019	Praha	Veletrh Svět knihy
→ 4. 6. 2019	Praha	Školení programu ERMS (správa databází)
→ 9.–11. 6. 2019	Bořetice	KAM 2019 – Knihovnická akademie pro manažery
→ 13. 6. 2019	Praha	Celostátní valná hromada SKIP a kulatý stůl k 100. výročí 1. československého knihovního zákona
→ 19. 6. 2019	Č. Budějovice	Školení Citace PRO Plus
→ 25. 6. 2019	Č. Budějovice	Přednáška o AK Varšavské univerzity
→ 1. 9. – 31. 12. 2019	Č. Budějovice	Kurz anglického jazyka pro zaměstnance JU
→ 2. 9. – 31. 12. 2019	Brno	Knihovnický kurz pořádaný Moravskou zemskou knihovnou
→ 4. 9. 2019	Praha	Seminář IVIG
→ 12. 9. 2019	Č. Budějovice	Školení Cestovní náhrady
→ 20. 9. 2019	Soběslav	Exkurze do Městské knihovny Soběslav
→ 20. 9. 2019	Praha	Exkurze do Knihovny Jana Palacha, Filozofická knihovna UK
→ 27. 9. – 31. 12. 2019	Č. Budějovice	Kurz angličtiny pro knihovníky
→ 16. 10. 2019	Praha	Setkání knihovníků rakouských knihoven
→ 17. 10. 2019	Praha	Seminář „Zkratka ke knihovnické angličtině, NK ČR
→ 23.–24. 10. 2019	Brno	Bibliotheca Academica 2019 (Výroční konference AKVŠ) – aktivní účast
→ 22. 11. 2019	Praha	Seminář Souborného katalogu NK ČR
→ 16. 12. 2019	Praha	Setkání lokálních supervizorů národní jmenné autority
→ 19. 12. 2019	Praha	Přednáška k systému Alma, NTK Praha

Kontakty

Kontakt: +420 389 03 XXXX

Oddělení	Jméno	Tel.	E-mail
<i>ředitelka knihovny</i>	Vorlová Helena, Ing.		vorlova@lib.jcu.cz
Infopult AK		6666	
Výpůjčky 1. patro AK		6655	pujcovna@lib.jcu.cz
Výpůjčky 2. patro AK		6656	pujcovna@lib.jcu.cz
Studovna Dukelská			cedikovai@lib.jcu.cz
Studovna Vltava		7799	knihovna@zsf.jcu.cz
Výpůjční služby – kancelář		6658	
<i>akvizice</i>	Heřmanská Dagmar, Mgr.	6621	dhermanska@lib.jcu.cz
	Nýdlová Miroslava	6620	mnydl@lib.jcu.cz
<i>sekretariát</i>	Avramová Radka, Mgr.	6601	avramova@lib.jcu.cz
<i>evidence časopisů</i>	Jarathová Olga	6628	jarathova@lib.jcu.cz
<i>inf. vzdělávání</i>	Sarauerová Jana, Mgr.	6617	sarauerova@lib.jcu.cz
<i>inf. vzdělávání, správa EIZ, eKnihovna</i>	Vorel František, Mgr.	6624	vorel@lib.jcu.cz
<i>správa systémů</i>	Hejda Petr	6606	phejda@lib.jcu.cz
<i>IT technik</i>	Sedlák Filip	6607	sedlakf@lib.jcu.cz
<i>katalogizace</i>	Douleová Olga, Mgr.	6614	douleova@lib.jcu.cz
	Honnerová Jana, Bc.	6619	honnerova@lib.jcu.cz
	Jurčová Martina, Mgr.		jurcova@lib.jcu.cz
	Řeháčková Pavlína, Bc.	6627	rehackov@lib.jcu.cz
	Suková Marie, Ing.	6618	sukova@lib.jcu.cz
<i>knihovna FROV</i>	Lučivňáková Dana, Mgr.	4735	lucivnak@lib.jcu.cz
<i>metodička EIZ</i>	Landová Helena, PhDr.	6600	landovah@lib.jcu.cz
MVS	Treybalová Irena, PhDr.	6610	treybalova@lib.jcu.cz
	Turečková Eva	6611	tureckov@lib.jcu.cz
<i>prodej skript</i>	Křížová Jana	6667	prodejna.skript@jcu.cz
<i>sklad</i>	Havlová Marie	6681	havlovam@lib.jcu.cz
<i>studovna Dukelská</i>	Čedíková Ivana, Mgr.		cedikovai@lib.jcu.cz
<i>studovna Vltava</i>	Balounová Marie	7799	balounova@lib.jcu.cz
	Svobodová Marie	7799	svobom01@lib.jcu.cz
<i>systémová knihovnice</i>	Kubíková Jana, Mgr.	6625	kubikova@lib.jcu.cz
<i>šatna</i>	Malíková Věra	6682	malikova@lib.jcu.cz

	Mikšíčková Jarmila	6682	jmiksickova@lib.jcu.cz
výpůjční služby	Budínská Kateřina, Bc.	6657	kbudinska@lib.jcu.cz
	Drozdková Vlasta	6623	drozdko@lib.jcu.cz
	Hamerníková Martina, Mgr	6657	hamernikovam@lib.jcu.cz
	Hrošková Ivana	6657	ihroskova@lib.jcu.cz
	Kratochvílová Renata, Ing.	6657	rkratoch@lib.jcu.cz
	Moučková Eva	6622	mouckova@lib.jcu.cz
	Pokorná Pavla	6657	pokornap@lib.jcu.cz
	Sudová Radka	6657	sudova@lib.jcu.cz
	Škodová Irena	6657	skodova@lib.jcu.cz
	Tupá Martina	6655	tupa@lib.jcu.cz
odborný pracovník	Stachová Daniela, Bc.	6612	stachd00@lib.jcu.cz
bufet		4022	

